

عنوان پایان نامه : نقش شهرهای فرودگاهی در توسعه تجارت بین الملل - مطالعه موردی : فرودگاه بین المللی مشهد

نام تهیه کننده: محمد علی جنت دوست

تهیه شده در سال: ۱۳۹۷

چکیده:

شهر فرودگاهی شامل تعدادی از عناصری است که یکدیگر را تقویت می کنند و از آنجا که شهر فرودگاهی نام دارند، هم به نیازهای حملی و نقلی مسافران پاسخ می دهند و هم نیازهای فردی آنها را تامین می کنند. این گونه شهرها نقش بسیار مهمی در توسعه تجارت بین الملل ایفا می کنند. به طوری که شهرهای فرودگاهی را محور توسعه قرن ۲۱ می دانند. کشور ایران نیز همچون بسیاری از کشورهای دیگر سالهاست که در تب و تاب راه اندازی شهر فرودگاهی است اما هنوز بطور کامل نتوانسته است به موفقیت هایی در این زمینه نائل آید. فرودگاه بین المللی شهید هاشمی نژاد مشهد از آن دست فرودگاههاست که به نظر می رسد از قابلیت های زیادی در زمینه تبدیل به یک شهر فرودگاهی برخوردار باشد. لذا، درصدد مطالعه نقش شهرهای فرودگاهی در توسعه تجارت بین الملل شهر مشهد است. روش شناسی این مطالعه ماهیتاً "توصیفی و کیفی" است که در مرحله اول به شکل اسنادی و کتابخانه ای به گردآوری شاخص ها، ابعاد و معرف های در نظر گرفته شده شهرهای فرودگاهی در سطوح بین المللی و ملی خواهد پرداخت. در مرحله بعد از روش دلفی (محاسبه سه شاخص اجماع، اهمیت و اولویت) و AHP استفاده خواهد شد. جامعه آماری تحقیق متخصصین صنعت هوانوردی و متخصصین امور حمل و نقل و بازرگانی و شهرسازی می باشند که به روش غیر تصادفی و هدفمند ۲۰ نفر از آنها انتخاب شدند.

یافته های پژوهش حاضر بیانگر آن است که شهر مشهد و فرودگاه مشهد از قابلیت های مناسبی از جهت برخورداری از شاخص های شهرهای فرودگاهی برخوردار است. به طوری که مشارکت کنندگان پژوهش حاضر فرودگاه شهید هاشمی نژاد مشهد و شهر مشهد را در زمینه برخورداری از زیرساخت های حمل و نقل، زیرساخت های هوانوردی، زیرساخت های تجاری و بازرگانی و زیرساخت های رفاهی و خدماتی در وضعیت مناسبی می دانند. اما با این حال، فرودگاه مشهد در زمینه برخورداری از شاخص های یک شهر فرودگاهی با چالش های عدم اتصال به خط راه آهن ریلی در جابجایی بار هوایی، عدم وجود

بازار و مراکز خرید در نزدیکی فرودگاه شهر مشهد، عدم وجود فری شاپ، عدم وجود هتل در نزدیکی فرودگاه شهر مشهد، عدم وجود سالن‌های ورزشی و سینما در فرودگاه، و عدم وجود مراکز تفریحی در نزدیکی فرودگاه شهر مشهد، برخوردار است.

سایر یافته‌های پژوهش بیانگر آن است که شهر مشهد و فرودگاه این شهر از یک سری نقاط قوت و ضعف در زمینه تبدیل شدن به عنوان مرکز تجاری، بازرگانی، تفریحی، توریستی و همایشی برخوردار است. مهمترین نقاط قوت در این زمینه عبارتند از: وجود مترو و ترمینال مستقل برای پروازهای خارجی و داخلی، قابلیت سرمایه‌گذاری و جذب سرمایه‌گذار داخلی و خارجی، وجود گردشگران متعدد به دلیل توریستی بودن شهر، وجود پروازهای متعدد از اکثر شهرهای داخلی و تعدادی از کشورهای منطقه، قطب آموزشی بودن فرودگاه مشهد در بین فرودگاه‌های کشور. مهمترین نقاط ضعف نیز عبارتند از: نبود سیستم پیشرفته اتوبوس‌رانی سریع‌السیر، نبود هتل و محل اقامت مناسب در داخل و مجاورت فرودگاه شهر مشهد، نبود سالن‌های همایش و کنفرانس بزرگ و بین‌المللی، نبود بیمارستان و مراکز درمانی مناسب در داخل و مجاورت فرودگاه شهر مشهد، عدم حضور بخش خصوصی در زمینه سرمایه‌گذاری در فرودگاه شهر مشهد، امکانات کم و ضعیف بودن زیرساخت‌های خدماتی در داخل فرودگاه شهر مشهد، قرار گرفتن شهر مشهد در یک اقلیم نیمه خشک، عدم وجود سردخانه‌ها و انبارهای مناسب برای محصولات فاسدشدنی در فرودگاه، و حضور ناچیز مکان‌های خرده‌فروشی.

نکات کلیدی: شهر فرودگاهی، شاخص‌های شهر فرودگاهی، قابلیت‌ها، تنگناها، نقاط قوت و ضعف،

دلفی، AHP